

К. В. Богданова, І. С. Зігунова

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО СТВОРЕННЯ ЕКСКУРСІЙНИХ ТУРІВ НА ТЕРИТОРІЇ ГРОМАД СУМЩИНИ

У статті досліджено інноваційний підхід в екскурсійній діяльності . Обґрунтовані питання, щодо вдосконалення екскурсійних послуг. Також розглянутий стан розвитку діяльності на території Сумщини. Оцінка та аналіз розвитку екскурсійної. Визначення перспектив цієї діяльності.

Ключові слова: екскурсійна діяльність, інновації, Сумщина, тенденції, туристична індустрія, перспективи

The article examines an innovative approach in excursion activity. Reasonable questions regarding the improvement of excursion services. The state of development of activities on the territory of Sumy Oblast is also considered. Evaluation and analysis of the development of the excursion. Determination of the prospects of this activity.

Keywords: excursion activities, innovations, Sumy, trends, tourism industry, prospects

Сумщина на думку фахівців туризмознавців має потужний проте погано реалізований туристичний потенціал. Регіон багатий на історичні події від початку стародавньої історії України до сучасної героїчної оборони громади від російських загарбників від початку повномасштабного вторгнення, яка продовжується і зараз. Сумщина це Батьківщина незліченої кількості діячів, які проявили себе в письменництві, поезії, мистецтві, музиці та навіть політиці. Родом з Сумщини були такі відомі письменники як: Пантелеймон Куліш, Павло Грабовський, Микола Хвильовий, Іван Багряний та Олександр Олесь. Прославили свою малу Батьківщину льотчик-винищувач Іван Кожедуб та третій Президент України Віктор Ющенко. На весь світ звучали відомі імена знаменитих підприємців, які прославились своїми благодійними вчинками – це родина Терещенків і Харитоненків. І перелік цих імен можна надалі продовжувати. [7]

Відомі міста Сумщини, на кшталт Глухова, Путивля та Ромнів, які на додачу славляться своєю тисячолітньою історією бережуть в собі сакральні пам'ятки державного та національного значення, а також входять до одного з найпопулярніших українських туристичних маршрутів «Намисто Славутича» До речі про сакральні пам'ятки – сама Сумщина теж славиться своєю історико-культурною спадщиною, яка налічує в собі близько 1,5 тис пам'яток історії, 780 пам'яток археології, 373 пам'ятки архітектурної спадщина та 102 пам'ятники які вважають шедевром монументального мистецтва. [3]

Якщо досліджувати історико-культурний потенціал слід розглядати і і природно-рекреаційний. Сумщина по праву носить статус одного з найбільш екологічно чистого туристичного регіону України. Кліматичні умови регіону досить комфортні для відпочинку та рекреації. І самі рекреаційні можливості регіону необмежені. Загальна площа лісового фонду області складає 448,5 тис. га. Природно-заповідний фонд області налічує 182 заповідні території та об'єкти, загальна площа яких близько 156,2 тис. гектарів або 6,5% від загальної території туристичного регіону [6].

Проте як було на початку зазначено з інноваційної точки зору регіон недооцінений. А зараз в час позитивного розвитку технологій і на жаль в умовах повномасштабного вторгнення інновації можуть зіграти на руку для популяризації туристичного регіону Сумщини. Створення інноваційних екскурсійних турів на території

громад Сумщини може бути здійснене з використанням трьох змістовно структурованих підходів:

1. Використання технологій доповненої реальності та кросс-медійного контенту. Доповнена реальність дозволяє створювати ігрові та інтерактивні елементи на реальних об'єктах. Таким чином, туристи можуть більш детально досліджувати історичні та культурні місця, зокрема з використанням мобільних додатків з використанням AR-функціоналу.[1] Сюди варто додати і розробку кросс-медійного контенту. Суть крос-медіа полягає у поширенні одного і того самого контенту на різних платформах. Крос-медіа повинні включати в себе аудіо, відео та фотоматеріали, які дадуть можливість отримати більш повну картину про історію і культуру громад Сумщини за допомогою різних медійних форматів, які дозволять екскурсійний тур більш цікавим та змістовним. [4] Це допоможе не лише зберегти історико-культурну спадщину та почати її просувати по всьому світу, а розробити докази, які будуть свідчити проти жорстоких та цинічних злочинів російських окупантів, які щодня руйнують цивільну інфраструктуру України і особливо історико-культурні пам'ятки з метою знищити культурну та історичну ідентичність українців.

2. Використання інтерактивних елементів у екскурсійних маршрутах. Інтерактивні елементи можуть бути різних форматів, таких як відео, аудіо, фотографії, ігри та інше. Вони дозволять туристам більш детально пізнавати історію та культуру громад Сумщини. Сюди можна додати і використання геолокаційних технологій, які допоможуть відстежити своє місцезнаходження на інтерактивному маршруті і створювати інтерактивні елементи, які будуть доступні тільки в певному місці. До інтерактивних елементів ще можна додати інноваційні експонати та арт-інсталяції, різноманітні арт-об'єкти, які залучатимуть увагу туристів та допоможуть краще розуміти культурну та історичну спадщину громад Сумщини. [2]

3. Створення програми еко-туризму. Вище було зазначено, що Сумщина має найнижчі показники забруднення і відповідно це дає зелене світло для розвитку екологічного (зеленого) туризму. Цей підхід дозволяє пропонувати туристам екскурсійні маршрути з оглядом на природні та екологічні аспекти. І такий підхід може бути особливо цікавим для людей, які прагнуть зберегти природу та дізнатися більше про екологію.

Інноваційні підходи до створення екскурсійних турів на території громад Сумщини можуть мати дуже позитивний вплив на розвиток туризму в регіоні. А створення інноваційних екскурсійних турів на території громад Сумщини може бути забезпечено за допомогою використання різних підходів, технологій та медійних форматів, які дозволять зробити туризм на Сумщині більш цікавим, змістовним та привабливим для туристів. [5]

У підсумку стає зрозумілим, що регіон Сумщини є досить привабливим для нових туристичних потоків, адже в цій області зосереджена велика кількість туристичних ресурсів від природно-рекреаційних до історико-культурних. Сумщина має потужний потенціал до розвитку історико-культурного, лікувального, зеленого, подієвого та інших видів туризму. Залишається лише грамотно сформулювати концепцію розвитку туризму в регіоні з додаванням елементів інноваційних підходів, які будуть використовуватись як з задоволенням, так і з користю.

Список використаних джерел

1. Використання новітніх технологій віртуальної та доповненої реальності у сфері туризму URL:<https://core.ac.uk/download/pdf/324242308.pdf> (дата звернення 03.05.2023)
2. Віртуальні інтерактивні екскурсії URL <https://karpaty3d.com/virtualni-ekskursiyi/> (дата звернення 03.05.2023)
3. Заповідні скарби Сумщини / Під.ред. д.б.н. Т.Л. Андрієнко. Суми: В-во «Джерело», 2001. 208с.: 28 кольор. іл.
4. Крос-медійна журналістика URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Крос-медійна_журналістика
5. Перспективи розвитку екотуристичних послуг в Сумській області URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/28604/1/Hlivenko.pdf> (дата звернення 03.05.2023)
6. Природно-заповідний фонд Сумської області: Атлас-довідник. К.: ТОВ «Українська Картографічна Група», 2016. 94 с
7. Туристичний потенціал Сумщини URL:<https://core.ac.uk/download/pdf/324242308.pdf> (дата звернення 29.04.2023)